

LINGUA GALEGA E LITERATURA II

OPCIÓN A

O NOSO SEÑOR SANT-IAGO

- 2 O do bordón, das cunchas e da estrela,
Patrón da Terra nosa, aloumiñado
4 de saudosa paz, no esgrevio estrado
da enxebre catedral de Compostela!
- 6 Así te adora nosa fe sinxela:
no teu trono de prata encadeirado,
8 a man a benzoar, asosegado,
esquecido das loitas de Castela.
- 10 O teu cabalo branco como a neve,
a túa espada de rebrillos louros
e o relembro das tráxicas fazañas
- 12 que, arredado de nós pra sempre, os leve
o pobo que te alcuña matamouros,
14 a sanguinosa xente das Españas!

Ramón Cabanillas, *Da Terra asoballada* (1926)

1. Expón brevemente o contido deste poema. [1 punto]
2. Sinala a estrutura do texto, indicando os núcleos de contido de cada parte. [1 punto]
3. Fai unha exposición comparando o sentido e a importancia que tiveron as peregrinacións a Compostela historicamente e o que teñen na actualidade. (Extensión aprox. 200-250 palabras) [3 puntos]
4. Identifica os pronomes átonos presentes no texto e xustifica a súa posición con relación ao verbo. [1 punto]
5. Indica se as seguintes palabras do texto son morfoloxicamente simples, derivadas ou compostas. Xustifica a resposta, sinalando no seu caso a derivación ou composición que aprecies. [1 punto]:
patrón (líña 2), *saudosa* (l. 3), *encadeirado* (l. 6), *rebrillos* (l. 10), *matamouros* (l. 13)
6. Responde unha destas dúas preguntas. (Escolle só unha; extensión aprox. 200-250 palabras) [1 punto]
 - a) As funcións sociais da lingua. Conflito e diglosia. Estereotipos e prexuízos lingüísticos: a súa repercusión nos usos
 - b) O galego de 1936 a 1975: características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.
7. Responde unha destas dúas preguntas. (Escolle só unha; extensión aprox. 400 palabras) [2 puntos]
 - a) A poesía entre 1936 e 1976: a Xeración do 36, a Promoción de Enlace, a Xeración das Festas Minervais.
 - b) A prosa de fins do XX e comezos do XXI. Temas e autores dos 80 e dos 90. Prosistas e tendencias actuais máis relevantes.

LINGUA GALEGA E LITERATURA II

OPCIÓN B

Os episodios máis dolorosos para Piñeiro, aqueles que o magoaron intimamente ata causarlle verdadeiros trastornos psíquicos, tiñan que ver, sobre todo, co embrutecemento que causaba a guerra. Pouco a pouco, cando empezou a ser consciente de que moitos compañeiros, en xeral bos rapaces, se apuntaban aos pelotóns de fusilamento só para quedar co calzado ou a roupa dos mortos, sen que tal proceder lles producise nin remordementos nin inquietude, entrou nunha depresión profunda que o mantivo varios días nun estado de abulia paralizante. Cando levaba unha semana nesa situación, sentado en silencio diante do lume, incapaz de tomar iniciativa ningunha, os compañeiros, alarmados, falaron co médico. Coa axuda dunha medicación enérxica puido recuperar a normalidade.

O que lle producía auténtica mágoa era o comportamento inhumano, privado da máis elemental sensibilidade, de moitas persoas que actuaban como se de pronto estivesen dominadas polos instintos máis primarios. Se esas persoas, ademais, eran representantes da Igrexa, como aquel cura aragonés ao que lle escoitou dicir nun sermón que cumpría utilizar adecuadamente a baioneta porque era unha arma moi “entrañable”, entón resultáballe tan incomprendible como mortificante e causáballe auténticos abalóns no fondo da conciencia. Foi por condutas deste tipo como perdeu a fe relixiosa.

O decepcionante comportamento humano de tantas persoas durante a guerra fíxoo meditar longamente no que el chamaría máis tarde “o ser do home”. De aí nacería o seu interese pola filosofía, e dentro desta, dun xeito máis concreto, pola antropoloxía. Cada vez que no futuro se dedique a estudar algúns dos problemas que van ocupar a súa atención, sempre acabarán inscritos no horizonte visible da conduta humana.

Carlos Casares, *Ramón Piñeiro, unha vida por Galicia*, 2005

1. Fai un breve resumo do texto. [1 punto]
2. Indica o significado que teñen no texto as seguintes palabras: *episodio* (líña 1), *magoar* (líña 1), *abulia* (líña 6), *abalón* (líña 13), *antropoloxía* (l. 17). Non son válidas as respostas só con sinónimos. [1 punto]
3. Redacta un texto expoñendo os motivos polos que, na túa opinión, a guerra provoca nas persoas o embrutecemento que sinala o texto. (Extensión aprox. 200-250 palabras) [3 puntos]
4. Indica se é aberta ou pechada a vogal tónica das seguintes palabras: *doloroso* (líña 1), *guerra* (l. 2), *enérxica* (l. 8), *baioneta* (l. 12), *fe* (l. 14), *home* (l. 16). [1 punto]
5. Analiza sintacticamente a seguinte oración: *Cando levaba unha semana nesa situación, os compañeiros, alarmados, falaron co médico* (liñas 6-8). [1 punto]
6. Responde unha destas dúas preguntas (escolle só unha; extensión aprox. 200-250 palabras) [1 punto]
 - a) As funcións sociais da lingua. Conflito e diglosia. Estereotipos e prexuízos lingüísticos: a súa repercusión nos usos
 - b) O galego de 1936 a 1975: características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.
7. Responde unha destas dúas preguntas (escolle só unha; extensión aprox. 400 palabras) [2 puntos]
 - a) A poesía entre 1936 e 1976: a Xeración do 36, a Promoción de Enlace, a Xeración das Festas Minervais.
 - b) A prosa de fins do XX e comezos do XXI. Temas e autores dos 80 e dos 90. Prosistas e tendencias actuais máis relevantes.